

Dyrygowanie/Śpiew/Organy II DWO - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Dyrygowanie/Śpiew/Organy II DWO
Kod przedmiotu	03.2-WA-EASMD-DŚO DWO-S19
Wydział	Wydział Artystyczny
Kierunek	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	drugiego stopnia z tyt. magistra
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2020/2021

Informacje o przedmiocie	
Semestr	3
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr Michał Kocot • dr hab. Bartłomiej Stankowiak, prof. UZ • prof. dr hab. Bogumiła Tarasiewicz-Ciesielska

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	15	1	-	-	Zaliczenie

Cel przedmiotu

W odniesieniu do gry na organach:

- *Pogłębianie umiejętności gry na organach:*

- Doskonalenie elementów techniki palcowej oraz gry ciężarowej przy cięższych typach traktur mechanicznych; Rozróżnienie zależności w sposobie wydobycia dźwięków i artykulacji w mechanicznych organach klapowo-zasurowych oraz mechanicznych organach stożkowych okresu wczesnego romantyzmu; rozróżnienie sposobów artykulacji przez różnicowanie długości brzmienia dźwięku w organach pneumatycznych oraz sposobu ataku klawisza oraz łagodnego powrotu klapy do pozycji wyjściowej w organach mechanicznych, pogłębienie umiejętności wydobycia szlachetnego dźwięku w organach historycznych

- poznawanie repertuaru; zapoznanie się z różnymi stylami w muzyce organowej oraz związaną z nimi praktyką wykonawczą

- wprowadzenie podstawowych elementów improwizacji organowej, podstawy gry liturgicznej

W odniesieniu do dyrygowania:

Rozwijanie wiedzy nabytej na studiach I st. w zakresie prawidłowej postawy, budowy i zasad posługiwania się aparatem dyrygenckim, właściwości poprawnego posługiwania się jego poszczególnymi elementami, umiejętności zastosowania poznanych środków technicznych do przekazania treści wykonywanych utworów oraz prowadzenia różnorodnych grup wykonawczych. Doskonalenie samodzielności w opracowaniu przerabianego repertuaru, praca z zespołem wykonawczym oraz umiejętność radzenia sobie z treścią, wyrabianie koncentracji i samokontroli. Wyposażanie studenta w niezbędny zasób wiadomości i umiejętności praktycznych pozwalających na prowadzenie różnorodnych zespołów wokalnych i wokalnie – instrumentalnych w przyszłej pracy zawodowej poprzez: rozwijanie zainteresowania muzyką wokalną i wokalnie – instrumentalną i instrumentalną wyrabianie smaku muzycznego, wrażliwości estetycznej i poczucia piękna rozwijanie umiejętności technicznych i interpretacyjnych oraz samodzielności pracy nad utworem kształtowanie umiejętności opracowania wykonania utworu z zespołem wykonawczym.

W odniesieniu do śpiewu:

Doskonalenie techniki wokalne. Praca nad rozszerzeniem skali głosu i wyrównaniem rejestrów. Praca nad repertuarem, kryteria doboru repertuaru. Wyposażenie studenta w podstawową wiedzę dotyczącą metod kształcenia głosu. Wyrabianie smaku muzycznego, wrażliwości estetycznej i poczucia piękna, rozwijanie umiejętności interpretacyjnych oraz samodzielnej pracy nad utworem.

Wymagania wstępne

Zaliczenie drugiego semestru z przedmiotów: Dyrygowanie II DWO, Organy II DWO i Śpiew II DWO.

Zakres tematyczny

W odniesieniu do gry na organach:

- ewentualna korekta postawy i ułożenie aparatu gry rąk
- rozwijanie techniki pedałowej
- pogłębianie precyzji realizacji artykulacji, jako podstawowego środka oddania niuansów artystycznych, w tym dynamiki
- poznanie i rozwijanie znajomości literatury muzycznej /metodyka, repertuar/ związanej z organami
- rozwijanie poprawności stylistycznej interpretacji (frazowanie, artykulacja, tempo rubato, zmiany tempa, skala dynamiki, poczucie formy, registracja)
- rozwijanie metod pracy nad utworem
- zdobycie praktycznej umiejętności realizacji elementów improwizacji
- poznanie podstawowych wiadomości dotyczących akompaniamentu liturgicznego
- poszerzanie i poznawanie repertuaru (muzyka barokowa: styl północno-, środkowo-, południowoniemiecki, muzyka J. S. Bacha; muzyka klasyczna: kompozycje C. P. E. Bacha, W. A. Mozarta; muzyka romantyczna: główne nurty w muzyce europejskiej: francuski i niemiecki; muzyka XX wieku, muzyka współczesna)

W odniesieniu do dyrygowania:

Ukształtowanie aparatu dyrygenckiego poprzez realizację zagadnień z zakresu problematyki techniki manualnej i środków wyrazu artystycznego. Wykształcenie umiejętności doboru środków dyrygenckich adekwatnych do realizowanych w utworze elementów dzieła muzycznego takich jak: metrum, struktura rytmiczna, tempo, dynamika, artykulacja, agogika itp. Poznanie przez studenta metod pracy nad partyturą realizowanego utworu od czytania a vista po opanowanie go na pamięć i wykształcenie w nim umiejętności rozpoznania problemów technicznych i interpretacyjnych. Przekazanie zagadnień dotyczących umiejętności pracy z zespołem wykonawczym: a/. wokalnym b/. instrumentalnym c/. wokalno-instrumentalnym.

W odniesieniu do śpiewu:

1. Doskonalenie umiejętności praktycznych w zakresie fonacji, oddychania, rezonansu.
2. Artykulacja w śpiewie.
3. Metody pracy nad elementami techniki wokalne (postawa śpiewacza; układ i położenie krtani, żuchwy, języka, podniebienia miękkiego; rezonans; oddech śpiewaczy; łączenie rejestrów, mix; wyrównanie barwy samogłosek; sposoby artykulacji).
4. Prawidłowe wykonanie w ciągu semestru poniższych utworów (minimum): sześć utworów dowolne (aria, pieśń, piosenka)

Metody kształcenia

W odniesieniu do gry na organach:

- indywidualna praca nauczyciela ze studentem / ćwiczenia wraz z pokazem, praca z tekstem nutowym i dyskusja, doraźne rozwiązywanie zadań artystycznych i technicznych oraz wyznaczanie zakresu zadań do samodzielnego zrealizowania, dyskusje związane z wydarzeniami artystycznymi dotyczącymi danej dyscypliny instrumentalnej/
- indywidualna praca studenta /ćwiczenie, poznawanie literatury instrumentalnej, słuchanie gry i nagrań mistrzów , itp./
- występy publiczne wraz z analizą i sugestiami mającymi pomóc w osiągnięciu postępu w zakresie swobody estradowej

W odniesieniu do dyrygowania:

Praca nad techniką dyrygencką i korektą aparatu manualnego podczas zajęć indywidualnych ze studentem z udziałem akompaniatorów. Dyskusja nad zagadnieniami związanymi z przerabianym materiałem, w szczególności nad interpretacją oraz doбором właściwych środków technicznych i środków artystycznego wyrazu dla jej realizacji. Analiza partytur, studiowanie literatury oraz krytyczne słuchanie nagrań omawianego repertuaru. Samodzielna praca studenta nad przygotowaniem materiału do egzaminu.

W odniesieniu do śpiewu:

Ćwiczenia, pokaz, praca z książką.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
posiada elementarną znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych	• ES_W01 • ES_W07	• aktywność w trakcie zajęć • bieżąca kontrola na zajęciach • dyskusja • odpowiedź ustna	• Ćwiczenia
posiada elementarną umiejętność wykorzystywania podstawowej wiedzy dotyczącej konkretnych zaleceń stylistycznych w opracowywanych utworach	• ES_W01 • ES_W02 • ES_W07	• bieżąca kontrola na zajęciach • zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne	• Ćwiczenia
posiada wiedzę na temat budowy organów, historycznej zmienności jego roli w twórczości artystycznej	• ES_W02 • ES_W06	• bieżąca kontrola na zajęciach • dyskusja • odpowiedź ustna	• Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
posiada znajomość podstawowej terminologii z zakresu nauki o organach i jej przełożenia na konkretny instrument	• ES_W02 • ES_W09	• bieżąca kontrola na zajęciach • odpowiedź ustna	• Ćwiczenia
poprzez opanowanie podstawowych efektywnych technik ćwiczenia jak też metod pracy nad utworem wykazuje umiejętność samodzielnej pracy nad rozwojem warsztatu instrumentalnego i repertuaru muzycznego	• ES_W01 • ES_W07 • ES_U04 • ES_U10 • ES_U12	• aktywność w trakcie zajęć • bieżąca kontrola na zajęciach • dyskusja • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • praca kontrolna • zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne	• Ćwiczenia
posiada wiedzę niezbędną do korzystania z literatury metodycznej i artystycznej związanej z organami /biblioteka, internet/, jej analizowania i interpretacji	• ES_W02 • ES_W05	• bieżąca kontrola na zajęciach • dyskusja • odpowiedź ustna	• Ćwiczenia
posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego ze specyfiką studiów (literatura organowa)	• ES_W01	• bieżąca kontrola na zajęciach • dyskusja • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Organy:

-systematyczne uczęszczanie i aktywność na zajęciach, sumienne opanowywanie wyznaczanego przez pedagoga zakresu materiału podczas pracy własnej

-na zakończenie semestru prezentacja opanowanego materiału

Dyrygowanie:

Wybór repertuaru egzaminu końcowego oraz jego opanowanie techniczne i pamięciowe.

Śpiew:

Aktywne uczestnictwo w zajęciach, poprawne zrealizowanie minimum repertuarowego. Udział w koncercie lub popisie studenckim.

Literatura podstawowa

W odniesieniu do Organów:

Wydania nutowe:

- Tabulatura Jana z Lublina/Krakowska

- Pachelbel, Johann: Ausgewählte Orgelwerke in 8 Bänden, Bärenreiter, Kassel

- Bach, Jan Sebastian: Neue-Bach-Ausgabe, 9 tomów, Bärenreiter, Kassel

- Händel, Georg Friedrich: 6 fug zamieszczonych w III części Klavierwerke, Bärenreiter, Kassel

- Walther, Johann Gottfried: Ausgewählte Orgelwerke in drei Bänden, Breitkopf & Härtel, Wiesbaden

- Żeleński, Władysław: 25 Preludyi dwu-, trzy- i czterogłosowych na organy lub fisharmonikę op. 38, Gebethner & Wolff, Warszawa

- Zipoli, Domenico: Sonate d’Intavolatura per Organo e Cimbalo, Süddeutscher Musikverlag

Szkoły gry:

- Chwedczuk Józef: Organowe ćwiczenia pedałowe, cz. 1 i 2, Polskie Wydawnictwo Muzyczne, Kraków

- Oortmerssen, Jacques van: A guide to Duo and Trio playing, Edition Boeyenga, Sneek

W odniesieniu do Dyrygowania:

E. Bury – „Podstawy techniki dyrygowania”

J. Zabłocki – „O technice dyrygowania”

L. Jaworski – „Podstawy techniki dyrygowania”

J. K. Lasocki – „Chór – poradnik dla dyrygentów”

J. Zabłocki – „O prowadzeniu chóru”

A. Szaliński – „Problemy wykonawcze współczesnej muzyki chóralnej”

A. Szaliński – „Muzykowanie zespołowe

J. Kolasiński – Zespoły instrumentalne”

T. Krystyniak – „Szkolne zespoły muzyczne”

A. Dyrdał – „Amatorski zespół smyczkowy”

S. Ledziński – „Orkiestra dęta”

J. Lenartowska, A. Nowak – Lenartowska – „Dziecięca orkiestra perkusyjna”

S. Krukowski – „Problemy wykonawcze muzyki dawnej”

W odniesieniu do śpiewu klasycznego:

1. Tarasiewicz B. *Mówię i śpiewam świadomie*, Kraków 2003
2. Tarasiewicz B., *Potyczki z tremą. Koncert jako metoda aktywizowania pracy studenta*, w: *Media i metody wspomagające jakość kształcenia*, red. K. Jankowski, B. Sitarska, C. Tkaczuk, Siedlce 2005

W odniesieniu do śpiewu estradowego:

1. Tarasiewicz B. *Mówię i śpiewam świadomie*, Kraków 2003
2. Tarasiewicz B., *Potyczki z tremą. Koncert jako metoda aktywizowania pracy studenta*, w: *Media i metody wspomagające jakość kształcenia*, red. K. Jankowski, B. Sitarska, C. Tkaczuk, Siedlce 2005
3. *The New Jazz Real Books* – Jazz Classics Choice Standards, Pop-Fusion Classics for all instrumentalists and vocalists (vol. 1-3)
4. *Songs*, G. Gershwin, New York 1982
5. *Oh, Freedom, Spirituals-Work und Protestsongs*, ed. Hans-Jurgen Taube, Berlin 1982,
6. *Zagraj to sam*, 1993-2012

Literatura uzupełniająca

Organy:

Wydania nutowe:

- Boellman, Leon, Suite Gotique, Durand

- Brahms, Johannes: Sämtliche Orgelwerke, Breitkopf & Härtel

- Mendelssohn-Bartholdy, Felix: Complete Organ Works, Novello

- Nowowiejski, Feliks: Fantazja polska na organy, PWM

- Surzyński, Mieczysław: Improwizacje organowe na temat pieśni kościelnej „Święty Boże” op. 38, PWM, Kraków

- Sweelinck, Jan Pieterszoon: Opera omnia, Vol. 1, Vereniging voor nederlandse Muziekgeschiedenis, Amsterdam

Szkoły gry:

- Laukvik, Jon: Orgelschule zur historischen Aufführungspraxis, Carus, Stuttgart

- Brock, John, Introduction to Organ Playing in 17th & 18th Century Styke, Mont Music, Knoxville, Tennessee

Literatura przedmiotu:

- Apel, Willy: Geschichte der Orgel-und Klaviermusik bis 1700, Baerenreiter, Kassel

- Klinda, Ferdinand: Orgelregistrierung. Klanggestaltung der Orgelmusik, Breitkopf & Haertel, Wiesbaden

- Lohmann, Ludger: Die Artikulation auf den Tasteninstrumenten des 16.-18. Jahrhunderts, G. Bosse Verlag, Regensburg

- Williams, Peter: The Organ Music of J.S. Bach, Cambridge University Press, Cambridge

Śpiew:

1. Sobierajska H., *Uczymy się śpiewać*, Warszawa 1972
2. Martiensen-Lohmann F., *Kształcenie głosu śpiewaka*, Kraków 1953
3. Bregy E., *Elementy techniki wokalne*, Warszawa 1974

Uwagi

